

**Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmän
kokous 2/2026**

Aika: Ti 8.9.2026 klo 9:00-12:00
Paikka: Etäyhteys (Teams)

Osallistujat:

Jussi Ahonen	Geologian tutkimuskeskus
Marjo Aikko	Kalatalousalueet, Satakunta (sisävedet)
Lauri Anttila	Pyhäjärvi-instituutti
Fiia Haavisto	Metsähallitus
Heidi Heino	Lupa- ja valvontavirasto (pj.)
Virve Hindström	MTK Satakunta
Heini-Marja Hulkko	Lupa- ja valvontavirasto
Ville-Veikko Intovuori	Liikenne- ja viestintävirasto, merenkulku
Timo Juvonen	Varsinais-Suomen liitto
Tuija Kailaste	Rauman seutukunta
Elina Kasvi	Turun yliopisto
Sanna Kipinä	Lupa- ja valvontavirasto (sihteeri)
Juha Koivistoinen	MTK-metsänomistajat
Monika Korpijärvi	Lupa- ja valvontavirasto
Airi Kulmala	MTK Varsinais-Suomi
Titta Lahtinen	Lupa- ja valvontavirasto
Hanna Laihin	Lupa- ja valvontavirasto
Heikki Lehtonen	Suomen luonnonsuojeluliitto, Varsinais-Suomen piiri
Johanna Lantto	Lounais-Suomen elinvoimakeskus, vesitalous
Ismo Lindfors	Vesilaitosyhdistys
Tiina Majalahti	Bioenergia ry
Alina Mustikkamaa	Lounais-Suomen elinvoimakeskus, liikenne
Helinä Mäkelä	Loimaan seutukunta
Anne Mäkynen	Lupa- ja valvontavirasto
Anu Niinikorpi	Länsi-Suomen kalatalouskeskus/kalatalousalueet Varsinais-Suomi (sisävedet)
Arja Nykänen	ProAgria Länsi-Suomi
Emil Nyman	Turun ammattikorkeakoulu
Eerik Ojala	Metsäteollisuus ry
Pekka Paavilainen	Lounais-Suomen elinvoimakeskus, merenhoito
Riku Palo	Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus, vesienhoito
Ellie Peltovirta	MTK -metsänomistajat
Heli Perttula	Lupa- ja valvontavirasto
Camilla Puranen	Turunmaan seutukunta
Jari Raitaniemi	Luonnonvarakeskus
Leena Rannikko	Lounais-Suomen elinvoimakeskus, kalatalous
Jukka Reko	Rauman seutukunta
Mikael Rytönen	Energiateollisuus
Pasi Saario	Turun seutukunta
Riitta Saleva-Sjöblom	Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry
Tero Sarkala	MTK Varsinais-Suomi

Mailis Savela	Lounais-Suomen elinvoimakeskus, maatalous
Maarit Solla	Lounais-Suomen elinvoimakeskus, maatalous
Markku Suominen	Suomen luonnonsuojeluliitto, Satakunnan piiri
Anssi Teppo	Lupa- ja valvontavirasto
Jarmo Uimonen	Suomen metsäkeskus
Pasi Varjonen	Metsäteollisuus ry
Seppo Varjonen	Suomen luonnonsuojeluliitto, Satakunnan piiri
Heidi Veck	Salon seutukunta
Mari Virtanen	Suomen Kalankasvattajaliitto ry
Jutta Vuolamo	Pidä Saaristo Siistinä ry
Bjarne Westerlund	ProAgria Finska Hushållningssällskapet

Poissa: Kalatalousalueet, merialue
 Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
 Länsi-Suomen merivartiosto
 Natur och Miljö
 Pohjois-Satakunnan seutukunta
 Porin seutukunta
 Puolustusvoimat
 Satakunnan pelastuslaitos
 Satakuntaliitto
 Suomen Ammattikalastajaliitto ry
 Suomen Satamat ry
 Valonia
 Varsinais-Suomen pelastuslaitos
 Åbo Akademi
 Åbolands fiskarförbund
 Åbolands svenska lantbruksproducentförbund r.f.

1. Kokouksen avaus

Heidi Heino avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi.

2. Vesien- ja merenhoidon suunnittelun ajankohtaiset

Sanna Kipinä esitteli vesienhoidon ajankohtaisia asioita (Liite 1). Käynnissä on viimeisin vaihe kuluva kuuden vuoden vesienhoidon suunnittelusykli ja alueen vesienhoitosuunnitelmaa ja toimenpideohjelmia viimeistellään parhaillaan. Kuuleminen vesienhoitosuunnitelmaehdotuksista alkaa 1.12.2026 ja jatkuu 1.6.2027 saakka (6 kk). Avointa Pisara-järjestelmää on kehitetty ja sen sidosryhmätestaukset alkavat lokakuun aikana. Avoin Pisara avataan kaikkien käyttöön kuulemisen alkuun mennessä ja sen kautta pääsee tarkastelemaan paremmin mm. vesimuodostumakohtaisia tietoja.

Keinotekkoisten ja voimakkaasti muutettujen vesien (KeVoMu-vedet) luokitteluun on tullut vielä muutos ekologisen tilan potentiaalin arviointiin: fysikaalis-kemiallinen tila ei voi laskea ekologista potentiaalia kuin korkeintaan tyydyttävään tilaan. Tämä yhdenmukaistaa KeVoMu-vesien ja muiden vesistöjen luokittelua. Muutos koskee Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella melkein kaikkia voimakkaasti muutettuja vesimuodostumia (12 vesimuodostumaa) ja niiden ekologinen

potentiaali muuttuu välttävästä tai huonosta tyydyttävään. Tämä ei aiheuta kuitenkaan muutoksia KeVoMu-vesille esitettyihin toimenpidetarpeisiin.

Alkukesän kokouksen jälkeen tehtyyn YTR-palautekyselyyn saatiin yhteensä 26 vastausta, joista 3 vastausta tuli Varsinais-Suomen ja Satakunnan yhteistyöryhmästä. Palautteessa nostettiin esille mm. sektorikohtaisten toimenpiteiden ja ohjauskeinojen suunnitteluun, maatalouden toimenpiteiden rahoitukseen ja metsätalouden ravinnekuormituksen arviointiin liittyviä asioita (liite 1). Kooste kaikista kyselyn vastauksista on lähetetty yhteistyöryhmälle tiedoksi asialistan liitteenä.

Titta Lahtinen kertoi merenhoidon ajankohtaisista asioista (liite 1). Merenhoitosuunnitelman II osa eli seurantaohjelma vuosille 2026–2032 on julkaistu (suomenkielinen) ja ruotsinkielinen käännös on valmisteilla. Myös merenhoidon suunnittelussa on toimenpideohjelman laatiminen loppusuoralla ja kuuleminen toimenpideohjelmasta alkaa samaan aikaan vesienhoidon kuulemisen kanssa eli 1.12.2026 ja kestää 3 kuukautta. Toimenpideohjelman laatimisessa on tehty yhteistyötä myös Ahvenanmaan, Ruotsin ja Viron kanssa.

3. Poikkeukset vesienhoidon tavoitteista Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella

Sanna Kipinä kertoi poikkeuksista vesienhoidon tavoitteista ja niiden asettamisen edellytyksistä (liite 1). Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vesien hyvä tila viimeistään vuonna 2027 ja mikäli tavoitetta ei saavuteta, tulee vesimuodostumalle asettaa poikkeava tavoite, mikäli edellytykset täyttyvät. Poikkeusten asettamisesta on säädetty laissa vesien- ja merenhoidon järjestämisestä ja vaihtoehtoina poikkeuksille ovat joko määräajan pidentäminen luonnonolojen takia tai alennetut tilatavoitteet. Poikkeus asetetaan laatutekijäkohtaisesti seuraavalle kuuden vuoden vesienhoitokaudelle ja seuraavalla vesienhoitokaudella ne tarkastellaan uudelleen. Mikäli lainsäädännön edellytykset eivät täyty, vesimuodostumalle ei aseteta poikkeusta. Kaikkien vesimuodostumien osalta tavoitellaan edelleen vähintään hyvää tilaa, eikä tila saa heiketä.

Heli Perttula esitteli sisävesille asetettuja poikkeuksia vesienhoidon tavoitteista (liite 1). Jokivesille on asetettu alennettu tilatavoite ekologisen tilan osalta 26 vesimuodostumalle ja nämä ovat tyypillisesti voimakkaasti hajakuormitettuja savimaiden jokivesiä ja niiden ekologinen tila on välttävä tai huono ja monissa ravinnetila on huono. Kolme näistä jokivesistä on voimakkaasti muutettuja vesimuodostumia. Alueen järvistä alennettu tilatavoite on asetettu 13 järvelle, joista yksi on keinotekoinen vesimuodostuma (Maarian allas). Nämä järvet ovat tyypillisesti ylireheviä ja laatutekijäkohtaisena syynä näissä on yleensä ravinteet. Määräajan pidentämistä luonnonolosuhteiden perusteella ei ole alueen sisävesille asetettu, koska edellytyksenä tälle olisi selkeä trendi tilan paranemisessa ja se, että kaikki tarvittavat vesienhoidon toimenpiteet on jo toteutettu. Poikkeaman edellytykset eivät täyty 56 järvessä ja 55 joessa, joiden ekologien tila on hyvää huonompi. Vähintään hyvän ekologisen tilan saavuttaneita vesimuodostumia alueella on yhteensä 52 kpl (joka 7 kpl ja järviä 45 kpl).

Titta Lahtinen kertoi, että rannikkovesissä on samat poikkeamakriteerit. Saaristomerellä on asetettu alennettu tilatavoite 27 vesimuodostumalle ja Selkämerellä 8 vesimuodostumalle (liite 1). Näistä seitsemän vesimuodostumaa on voimakkaasti muutettuja. Poikkeamat on annettu laatutekijäkohtaisesti, kun ekologinen kokonaistila on ollut välttävä tai huono. Pääosin poikkeama on annettu kasviplanktonille, ravinnepitoisuuksille ja /tai näkösyvyydelle. Alueella 72 rannikkovesimuodostumalla poikkeaman edellytykset eivät täyty, vaikka niiden ekologinen tila on

hyvää huonompi. Nämä sijaitsevat lähinnä Saaristomeren väli- ja ulkosaaristossa sekä Selkämerellä.

Sanna Kipinä kertoi, että pintavesien kemiallisen tilan poikkeusten osalta on asetettu pääsääntöisesti määrääjän pidentäminen luonnonolojen perusteella ja aineet ovat polybromatut difenyylietterit (PBDE), elohopea, kadmium ja nikkeli. PBDE:n osalta poikkeama koskee kaikkia vesimuodostumia ja elohopean (kalan elohopeapitoisuus) osalta 111 vesimuodostumaa (luokiteltu joko mittausten perusteella tai kaukokulkeumariskin ja luonnonolosuhteiden takia). Kadmium- ja nikkelipitoisuuksien takia poikkeus on asetettu Sirppujokeen ja Tattaranjokeen, jotka ovat happamien sulfaattimaiden jokivesiä ja Tattaranjoessa lisäksi jokeen purkautuva pilaantunut pohjavesi nostaa raskasmetallipitoisuuksia. Perfluori-oktaanisulfonihapon (PFAS) osalta on asetettu määrääjän pidentäminen teknisen toteuttamiskelpoisuuden perusteella kahdeksalle jokivesimuodostumalle, joista on mitattuja pitoisuuksia. Näissä tapauksissa yhtä selkeää päästölähdettä ei ole voitu osoittaa, vaan tarvitaan lisätietoja.

Hanna Laihin kertoi, että pohjavesien osalta on käytössä samat kriteerit kuin pintavesipuolella (liite 1). Alueella on 254 pohjavesialuetta, joista valtaosa on hyvässä kemiallisessa tilassa. Huonossa tilassa on 17 pohjavesimuodostumaa ja kymmeneen näistä voidaan soveltaa poikkeamaa. Huonoa tilaa näissä aiheuttavat metallit, puolimetallit, sulfiitti, kloridi ja liuottimet. Seitsemällä pohjavesialueella edellytykset eivät täyty, koska niissä ei ole tehty tai käynnistetty toimenpiteitä. Määrääjän pidentämistä on esitetty yhdeksälle pohjavesimuodostumalle, joilla toimenpiteet ovat jo käynnissä, esimerkiksi tiesuolauksen suojaustoimenpiteet on tehty ja on siirrytty pois kloridipitoisista suolausaineista. Järilänvuoren pohjavesimuodostumalle on asetettu viime kauden tapaan alennettu tilatavoite, perusteena toimenpiteiden toteutuksen mahdottomuus.

Kokouksen keskustelupalstalla todettiin, ettei vesienhoidon toimenpiteitä ei ole toteutettu tavoitteiden mukaisesti, mihin on monia syitä, kuten rahoitus, toimenpiteiden vapaaehtoisuus ja vesialueiden omistajuuden rikkonaisuus. Lisäksi vesistöt eivät välttämättä reagoi toimenpiteisiin odotetusti ja ilmastonmuutos tuot omat haasteensa hyvän tilan tavoitteen saavuttamiseen.

4. Vesienhoitosuunnitelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA)

Sanna Kipinä esitteli vesienhoitosuunnitelmien SOVA-arviointia (liite 1). ja kertoi, että ympäristövaikutusten arviointia on tehty koko vesienhoitosuunnitelma-prosessin ajan, alkaen suunnitteluohjeistuksen laadinnasta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa vertaillaan kahta vaihtoehtoa, joissa V0 tarkoittaa tilannetta, jolloin vain perustoimenpiteet toteutetaan ja V1 vaihtoehdossa koko suunnitelma toteutetaan kokonaisuudessaan. V0-tilanteessa voi olla jopa negatiivisia vaikutuksia esimerkiksi vesien tilaan tai vaikutusta ei ole ollenkaan tai ne ovat vähäisiä positiivisia. Positiivisia vaikutuksia arvioidaan saavutettavan V0 vaihtoehdossa mm. monilla pohjavesien toimenpiteillä ja pistekuormitussektoria koskevilla toimenpiteillä. Jos koko suunnitelma toteutetaan (V1 vaihtoehto), niin sillä arvioidaan olevan monia merkittäviä positiivisia vaikutuksia mm. pinta- ja pohjavesiin, luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, matkailuun ja ympäristötiedon lisääntymiseen liittyen. Myös vähäisiä negatiivisia vaikutuksia on arvioitu aiheutuvan erityisesti monen elinkeinon osalta johtuen mm. toimenpiteiden toteutuksen kustannuksista. Yhteenvedotaulukko arvioinneista eri tekijöiden osalta oli lähetetty yhteistyöryhmälle tutustuttavaksi asialistan liitteenä.

Keskustelussa nostettiin esiin yhteenvedotaulukossa esitettyihin arviointeihin liittyen seuraavaa:

- Miksi humus on arvioinneissa niin vahvasti esillä, vaikka se ei ole luokittelussa oma laatutekijänsä? Humuksen vaikutusta voitaisiin tuoda esiin biologisten tai fysikaalis-kemiallisten tekijöiden kautta.
- Maaperän köyhtymiseen liittyvää ajatteluketjua tulee avata vesienhoitosuunnitelman tekstiosuudessa tarkemmin. Esim. maatalouspuolella lakisääteiset toimet eivät välttämättä johda maaperän köyhtymiseen kuten nyt on esitetty.
- Tulee vielä tarkistaa mitkä toimenpiteet vaikuttavat ilmastoon ja mitkä ilmaan (mm. maan/peltojen muokkauksen vähentämisen vaikutukset). Nitraattiasetus ja ympäristölupien vaatimukset lannan multauksesta vähentävät myös päästöjä ilmaan.
- Vaikutukset elinkeinoihin, työhön ja toimeentuloon: jatkuva kasvatus ei ole vain sopeutumiskysymys, vaan sillä voi olla myös taloudellisia vaikutuksia esim. puulajimuutosten kautta, eikä se sovellu kaikkiin metsiin ja tasaikäisestä metsästä jatkuvan kasvatuksen metsään vie aikaa.
- Vaikutukset maatalouteen: arvio nyt +, mutta olisi parempi laittaa sama arvio kuin metsätaloudessa eli -/0/+. Ilman riittäviä rahoituselementtejä V1 toteuttaminen ei tule aiheuttamaan vain lyhyellä aikavälillä toiminnanharjoittajille kulua ja heikentää kannattavuutta, vaan taloudelliset riskit ovat merkittävästi suurempia. Lisäksi vain osalla toimenpiteistä on tilatasolla satotasoa parantavia vaikutuksia, koska riippuen toimenpiteistä, viljelypinta-alaa tullaan menettämään.
- Suunnitteilla on Saaristomereen suoraan puhdistettuja jätevesiä laskevien pienten puhdistamojen tehostamiseen tarkoitettu avustus.

Ympäristövaikutusten arviointi on osa vesienhoitosuunnitelmaan ja siihen toivotaan palautetta kuulemisen aikana.

5. Elinvoimakeskusten esittelyt, Osa 2:

Alina Mustikkamaa Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolta kertoi pohjaveden suojelusta maanteillä (liite 2). Elinvoimakeskus noudattaa Väyläviraston laatimaa [Pohjaveden suojelu maanteillä -ohjetta](#), joka sisältää pohjavesien suojeluun liittyviä toimenpiteitä suunniteltaessa uusia tai ylläpidettäessä vanhoja maanteitä. Ohje perustuu riskien ennakointiin, rakenteelliseen suojaukseen, kunnossapidon ratkaisuihin ja jatkuvaan seurantaan. Merkittävimmät riskit pohjavesille ovat talviteiden liukkaudelta suojaus, vaarallisten aineiden kuljetus ja liikenneonnettomuudet. Vesienhoitosuunnitelmissa kaudelle 2022–2027 esitetyistä pohjavesien toimenpiteistä kloridiseuranta toteutetaan jo noin 72 prosentilla, suolauksen vähentämistä/kaliumformaattiin siirtymistä 66 prosentilla ja pohjavesisuojausten rakentamista tai korjaamista 34 prosentilla esitetyistä kohteista.

Leena Rannikko Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen kalatalousyksiköstä kertoi yksikön toiminnasta ja tehtävistä (liite 3). Yksikön päätehtävänä on turvata kalakannat ja niiden kestävä käyttö, mikä tukee myös vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista. Toimintaa ohjaa useat strategiat, esimerkiksi kansallinen kalatiestrategia. Yksiköllä on laaja tehtäväkenttä, joita

hoidetaan kolmessa ryhmässä: kalavarat-ryhmä (mm. yleisen kalatalousedun valvonta ja kalastuslain mukaiset tehtävät), EU:n yhteisen kalastuspolitiikan valvonta sekä elinkeinokalatalouden rahoitus. Kalavarat-ryhmän toiminta linkittyy eniten vesien- ja merenhoidon tavoitteisiin ja niiden edistämiseen. Sen toiminta esimerkiksi tukee kalojen elinympäristöjä ja kalojen kulkemista, jotta kaloilla olisi mahdollisuus elää niiden luonnollisten elinehtojen mukaisesti muuttuvassa ympäristössä. Ryhmä on mukana muun muassa lupakäsittelyissä ja kalatalouslain mukaisissa tehtävissä.

Keskusteluissa todettiin, että hallitus on tehnyt suunnitelman vesilain muuttamiseksi, mutta vesilaki ei todennäköisesti kuitenkaan muutu niin paljon kuin on toivottu. Vesilain muutos on edelleen eduskunnan asiantuntijakuulemisvaiheessa, eikä ole edennyt pidemmälle. Ns. nollavelvoitelaitoksilla (ei ole kalatalousvelvoitetta) on hyvin vanhoja lupia, joissa kalatalousasioita ei ole sisällytetty mukaan, kuten nykyään tehdään.

6. Vesien- ja merenhoidon toimenpiteet kaudella 2028–2033

Sanna Kipinä kertoi pintavesien toimenpiteiden suunnittelusta kaudelle 2028–2033 ja esitteli sektorikohtaiset toimenpiteet ja ohjauskeinot. Yhteenveto toimenpiteistä ja ohjauskeinoista lähetettiin yhtyeistyöryhmälle tutustuttavaksi asialistan liitteenä ennen kokousta. Vesienhoidon toimenpiteet jaetaan lakisääteisiin perustoimenpiteisiin sekä täydentäviin toimenpiteisiin, joita esitetään, mikäli perustoimenpiteiden ei katsota riittävän vesien hyvän tilan saavuttamiseksi. Ohjauskeinot ovat valtakunnallisia ja niillä pyritään tehostamaan ja vauhdittamaan vesienhoidon toimenpiteiden toteutusta ja ne sisältävät myös tutkimus- ja kehittämistarpeita. Ohjauskeinot ovat pitkälti kaudelle 2022–2027 esitettyjä ohjauskeinoja, joita on päivitetty ja muokattu vastamaan tämän hetken tarpeita. Myös uusia ohjauskeinoja esitetään jokaiselle sektorille. Pintavesien osalta toimenpiteet suunnitellaan suunnittelualueittain, jotka koostuvat valuma-alueista ja pohjavesien toimenpiteet suunnitellaan pohjavesialueittain.

Pintavesien osalta toimenpiteitä on esitetty sektoreille maatalous, metsätalous, happamuuden torjunta (happamat sulfaattimaat), yhdyskunnat, haja- ja loma-asutus, teollisuus, turvetuotanto, kalankasvatus sekä kunnostus, vesirakentaminen ja säännöstely. Pistekuormitussektoreiden toimenpiteet ovat suurimmaksi osaksi lakisääteisiä perustoimenpiteitä, kun taas hajakuormitussektoreiden ja kunnostustoimenpiteet ovat pääasiassa täydentäviä toimenpiteitä. Pintavesien vesienhoidon toimenpiteisiin liittyen esitettiin seuraavia kommentteja ja kysymyksiä:

- Toimenpiteiden edistämisen osalta aluehallinnon tulisi jalkautua tilaisuuksiin ja tällä hetkellä tässä on LVV:llä ja elinvoimakeskuksilla selkeät linjauserot ja LVV on kieltäytynyt osallistumasta joihinkin tilaisuuksiin. Hallinto lähtee eriytymään toimijoista, jos linjausta ei muuteta.
- Suomen ympäristökeskus on päivittämässä Vemala-kuormituksen laskentatyökalua uusilla peltojen fosforiluku-tiedoilla, mikä aiheuttaa tietyillä alueilla muutoksia maatalouden ravinnekuormituksen tuloksiin. Kysyttiin, otetaanko nämä muutokset vielä huomioon vesienhoidon suunnittelussa ja esim. painearvioissa? Vesimuodostumakohtaiseen painearviointiin ei tehdä enää tässä vaiheessa merkittäviä muutoksia ja maatalouden toimenpiteiden suunnitteluun kuormituslaskennan muutoksilla ei ole vaikutuksia, koska toimenpiteet suunnitellaan suunnittelualueittain, eikä vesimuodostumittain.

- Maatalouden toimenpiteiden toteutuksen rahoitus ei tule olla vain ympäristökorvausjärjestelmän varassa, vaan tarvitaan erillisrahoitusta eri kanavilta.
- Kysyttiin mitä metsätalouden ohjauskeino ”Kehitetään metsätalouden lainsäädäntöä” pitää tarkemmin sisällään? Ohjauskeino sisältää lainsäädännön päivitystarpeen selvityksen mm. suojavyöhykkeiden minimivaatimusten sisällyttämisen sekä purojen ylittämisen osalta.
- Toimenpiteitä on esitetty mm. happamien sulfaattimaiden osalta maa- ja metsätaloussektorille, mutta myös suuremmat maankäyttöön voimakkaasti vaikuttavat hankkeet tulisi ottaa huomioon ja asettaa niille myös vaatimuksia ja rajoitteita. Esim. valmistelussa oleva laaja vetyputki-hanke on merkittävä maankäytön ja vesitalouden kannalta riippuen putken lopullisesta sijoitussyvyydestä ja sillä voi olla iso vaikutus kuormitukseen. Happamien sulfaattimaiden perustoimenpiteenä on happamien sulfaattimaiden huomioiminen rakentamis-, väylä- ja infrahankkeissa eli tavoitteena on, että happamat sulfaattimaat otetaan huomioon ja ennaltaehkäistään niistä mahdollisesti syntyvät kielteiset vesistövaikutukset kaikissa hankkeissa. Vesien- ja merenhoitoyksikön rooli Lupa- ja valvontaviraston lupaprosesseissa on kannanoton antaminen, jossa myös happamat sulfaattimaat otetaan erityisesti huomioon tällä alueella toimittaessa.
- Yhdyskuntien toimenpiteistä moni nojaa yhdyskuntajätevesidirektiiviin, mutta tulee ottaa huomioon, että se tulee voimaan asteittain, eikä kaikki toimenpiteet välttämättä toteudu vielä vuoteen 2033 mennessä.
- Turvetuotannon osalta tulee tarkemmin miettiä minkälaista toiminta voisi jatkossa olla ja mikä on hallinnon lähtökohtainen tavoite asiassa. Onko lähtökohta esim. kansallinen huoltovarmuus ja minkälaista turvetuotantoalueiden ennallistaminen tulee olemaan ja mihin jatkokäyttöön alueita otetaan.
- Ohjausta tulisi saada myös patojen purkuun, asiantuntijoita eläköityä ja patoihin liittyvää tietotaitoa häviää samalla.

Hanna Laihin esitteli pohjavesien vesienhoidon toimenpiteitä vuosille 2028–2033 (liite 1). Toimenpiteitä esitetään riskialueille (alueella 46 kpl) ja selvityskohteille (alueella 5 kpl) ja erityistarkastelussa ovat huonossa kemiallisessa tilassa olevat pohjavesialueet, joita on alueella 17 kpl. Toimenpiteistä osa on pelkästään pohjavesiin kohdistuvia toimenpiteitä ja ne liittyvät esimerkiksi vedenottoon, maa-ainestenottoon, suojelusuunnitelmiin, pilaantuneisiin maa-alueisiin ja liikenteeseen. Pohjavesiin kohdistuu monenlaista painetta usealta sektorilta, ja tämä on pyritty ottamaan huomioon toimenpiteitä laatiessa. Ohjauskeinoja suoraan pohjavesiin liittyen on 16 kpl, mutta pohjavesialueille soveltuvia ohjauskeinoja löytyy monen sektorin alta.

Titta Lahtinen kertoi merenhoidon toimenpiteistä ja ohjauskeinoista vuosille 2028–2033 (liite 1). Tällä kaudella merenhoidon toimenpiteissä on lähestytty vesienhoitoa ja myös termistöä on yhdenmukaistettu. Sektorilla on yhteensä 15 kpl merialuekohtaisesti mitoitettua toimenpidettä, joilla pyritään vaikuttamaan esimerkiksi luonnon monimuotoisuuteen, roskaantumiseen, rehevöitymiseen ja vedenalaiseen meluun. Ohjauskeinojen avulla edistetään aluetoimenpiteitä, mutta mukana on myös ohjauskeinoja, joilla ei ole omaa aluetoimenpidettä.

Keskustelupalstalla tuotiin esiin, että meriluonnon alueelliseen suojeluun liittyen LIFE IP-Biodiversea- hankkeessa on julkaistu [Suomen merensuojelualueverkoston kehittämisen tiekartta vuoteen 2030](#), jossa esitetään 34 toimenpidettä suojelualueverkoston tehostamiseksi ja laajentamiseksi. Lisäksi huomautettiin, että vieraslajien osalta pitäisi ottaa huomioon myös vesistöjen rannoilla tyypillisesti esiintyvät ja veden välityksellä siirtyvät (kasvi)lajit kuten jättipalsami.

7. Muut asiat

Valtakunnallisessa ACWA-hankkeessa tullaan kehittämään myös alueellisten vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmien toimintaa. Tähän liittyen lähetetään talven aikana kaikille yhteistyöryhmien jäsenille ja varajäsenille sähköinen kysely, jolla kerätään pohjatietoa ja ideoita yhteistyöryhmätoiminnan kehittämiseksi.

Elinvoimakusten avustushaku avautuu 15.9.2026. Alueella avustuksia myöntävät Etelä-Pohjanmaan ja Lounais-Suomen elinvoimakeskukset.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään keväällä/alkukesästä 2027, todennäköisesti kuulemisen jälkeen. Tarkempi ajankohta sovitaan myöhemmin.

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:00.

Liitteet:

Liite 1. YTR-kokous_08092026.pdf

Liite 2. Mustikkamaa_Pohjavesien suojelu maanteillä 08092026.pdf

Liite 3. Rannikko_ Kalatalousyksikkö esittely.pdf